

Rajecká cyklomagistrála a rozvoj Rajeckej doliny

Rajecká cyklomagistrála a rozvoj Rajeckej doliny

Diplomová práce
Bc. Barbora Grísová

pod vedením Ing. arch. Veroniky Šindlerovej, PhD.

Letný semester 2021

15121 Ústav prostorového plánování
Fakulta architektury
České vysoké učení technické v Praze

Obsah

Predhovor	9
Analytická časť	11
Východiská	17
Socio-demografické analýzy	21
História	27
Krajina	35
Dopravná infraštruktúra	39
Cyklistická infraštruktúra	45
Atraktivity cestovného ruchu	51
Hodnoty a problémy	57
SWOT analýza	65
Návrhová časť	67
Metodika práce	69
Schémy	71
Stratégia rozvoja	73
Širšie vzťahy	87
Koncepcia rozvoja	91
Návrh rozvoja	95
Urbanistické detaily	99
Rezy	107
Značenie	111
Reflexia	115
Zdroje	117

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Barbora Grisová AR 2020/2021, ZS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: RAJECKÁ CYKLOMAGISTRÁLA A ROZVOJA RAJECKEJ DOLINY (ČJ) RAJEC CYCLE HIGHWAY AND THE DEVELOPMENT OF THE RAJEC VALLEY (AJ)	
JAZYK PRÁCE: SLOVENSKÝ	
Vedoucí práce:	Ing. Arch. Veronika Šindlerová, Ph.D. Ústav: 15121 Ústav prostorového plánování
Oponent práce:	prof. Ing. Arch. Bohumil Kováč, Ph.D.
Klíčová slova (česká):	cyklodoprava, cykloturistika, multimodalita, kúpele
Anotace (česká):	Práca navrhuje Rajeckú cyklomagistrálu a rozvoj Rajeckej doliny, ktorý so sebou nová infraštruktúra prinesie. Dôraz je kladený na využitie prírodného a kultúrno-historického potenciálu Rajeckej doliny. Urbanistické a krajinné zásahy a strategický rámec cielia na udržateľný rozvoj územia – efektívne využitie pozemkov v intravilánoch obcí, cyklodopravu, multimodalitu a neinvazívny turizmus. Rajecká cyklomagistrála je jednotiacim a spojovacím prvkom mikroregiónu v zázemí krajského mesta ako v rovine každodenného života obyvateľov, tak cestovného ruchu.
Anotace (anglická):	The work proposes the Rajec cycle highway and the development of the Rajec valley, which will be driven by the new infrastructure. Emphasis is placed on the use of the natural and cultural-historical potential of the Rajec valley. Urban and landscape interventions and the strategic framework aim at the sustainable development of the territory – efficient use of land in the areas of the settlements, bicycle transport, multimodality and non-invasive tourism. The Rajec cycle route is a unifying and connecting element of the microregion in the hinterland of the capital of the region – Žilina, both in the terms of everyday life of the inhabitants and tourism.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 21. 5. 2021

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení:	Barbora Grisová
datum narození:	28. 1. 1994
akademický rok / semestr:	LS 2020/2021
obor:	Architektura a urbanismus
ústav:	15121 Ústav prostorového plánování
vedoucí diplomové práce:	Ing. arch. Veronika Šindlerová, Ph.D.
téma diplomové práce:	Rajecká cyklomagistrála a rozvoj Rajeckej doliny

Zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Rajecká dolina leží v západnej časti Žilinského kraja a rozkladá sa v povodí rieky Rajčianky od prameňa v obci Čičmany až po jej ústie do rieky Váh v Žiline. Rozvoj Rajeckej doliny bol okrem iného historicky spojený s rozvojom termálnych kúpeľov v Rajeckých Tepliciach, ktorých popularita vzrástla najmä po vybudovaní jednokoľajovej železnice zo Žiliny do Rajca a tiež po dokončení železničnej trate Trenčín – Žilina. Momentálne Rajecká dolina profituje najmä z prírodných hodnôt v jej okolí (Národný park Malá Fatra a CHKO Strážovské vrchy), termálnych prameňov a dobrej dostupnosti krajského mesta – Žiliny.

Cieľom práce je návrh trasy Rajeckej cyklomagistrály a návrh rozvoja Rajeckej doliny medzi Žilinou a Rajcom pozdĺž tejto plánovanej cyklomagistrály. Pozdĺž navrhutej trasy cyklomagistrály budú navrhnuté urbanistické a krajinárske zásahy, ktoré zvýšia atraktivitu Rajeckej doliny ako pre turistov, tak pre domácich obyvateľov, a podporia jej udržateľný rozvoj.

2/ Jasné a konkrétne špecifikovaný stavebný program

Vzhľadom k charakteru témy nie je stavebný program súčasťou zadania.

3/ Popis záverečného výsledku, výstupy a mēřítka zpracování

Autorská správa

Analytická časť

Výkres stavu infraštruktúry a atraktivít cestovného ruchu Rajeckej doliny
Výkres pozitív a negatív Rajecké doliny vo vzťahu k rozvoju cykloturistiky (približne 1 : 25 000)
Témy rozvoja cykloturistiky v Rajeckej doline

Návrhová časť

Situácia širších vzťahov (približne 1 : 50 000)
Vízia a ciele rozvoja Rajeckej doliny
Celková koncepcia rozvoja Rajeckej doliny (približne 1 : 25 000)
Návrh rozvoja Rajeckej doliny (približne 1 : 10 000)
Minimálne 3 vybrané urbanistické detaily vo vybraných obciach v nadväznosti na cyklomagistrálu (približne 1 : 5 000 až 1 : 2 000)
Náhľadové perspektívy
Zákresy navrhovaných riešení do fotografií súčasného stavu, perspektívy z horizontu chodca
Schémy

4/ Seznam dalších dohodnutých částí projektu

Portfólio A4 (dle vzoru FA ČVUT), Poster 4xA1 / 2xA0 (dle vzoru FA ČVUT), CD

Datum a podpis studenta: 3. 2. 2021

Datum a podpis vedoucího DP: 02. 02. 2021

Datum a podpis děkana FA ČVUT Q 1 -03- 2021

Registrováno studijním oddělením dne

Predhovor

Doba ekologickej krízy vyvíja tlak na udržateľné riešenia, ktoré zachovajú kvalitné, bezpečné a príjemné prostredie aj ďalším generáciám. Jedným zo spôsobov, ako dosiahnuť tohto cieľa je znížiť emisie, ktoré sú tvorené automobilmi. Posledné roky sledujeme nárast počtu obyvateľov v zázemí miest. Ľudia dochádzajú každodenne za prácou, školou a službami a zaťažujú prostredie dopravou a znečisťujú ho.

Vďaka pandémie vírusu Covid-19 bude vďaka európskym balíčkom pomoci možnosť čerpať tieto financie aj na budovanie cyklistickej infraštruktúry.

Cyklodoprava je efektívny spôsob, ako zlepšiť kvalitu prostredia, umožniť ľuďom, aby nutná cesta do práce obnášala pohyb, ktorý je esenciálny pre fyzické aj psychické zdravie.

analytická část

Pohľad na Rajeckú dolinu zo severo-východu (od Žiliny)

Slovníček pojmov a skratiek

Cyklistická infraštruktúra

Súhrn zariadení a opatrení, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie náležitého chodu cyklistickej dopavy
Cyklistická komunikácia – nemotoristická komunikácia určená výhradne pre cyklistov.

Cyklistická sieť

Súhrn vzájomne prepojených územne ohraničených cyklistických komunikácií.

Cyklistická trasa

Priestorová čiara určujúca smerový a výškový priebeh cyklistickej komunikácie.

Cyklistický chodník

Samostatná nemotoristická komunikácia určená pre cyklistov, oddelená od iných druhov dopavy deliacim pásom širším ako 70 cm.

Cyklistický pruh

Pridružený pruh vyhradený pre cyklistov.

Cyklistický pás

Umiestnený v pridruženom dopravnom priestore a je zložený najmenej z dvoch cyklistických pruhov šírky min 1,25 m.

Cyklomagistrála

Diaľková trasa, ktorá tvorí základnú sieť cyklotrás, označuje sa cykloturistickou značkou červenej farby.

Cykloturistika

Forma turistiky, pri ktorej je na presun využívaný bicykel.

Cykloturistická trasa

Označená trasa prechádzajúca okrajom miest, obcami a extravilánom, vedie po štátnych cestách, účelových komunikáciách v lesnom a poľnom prostredí, označuje sa modrou, zelenou a žltou cykloturistickou značkou.

Cyklodoprava

Označená trasa prechádzajúca okrajom miest, obcami a extravilánom, vedie po štátnych cestách, účelových komunikáciách v lesnom a poľnom prostredí, označuje sa modrou, zelenou a žltou cykloturistickou značkou.

Singletrek

Prírodná alebo prírode blízka trasa určená pre horské bicykle, šírka odpovedá jednému bicyklu.

Cyklopoint

Miesto, kde sa nachádza cyklistický servis, cykloporadňa, poprípade obchod, občerstvenie pre cyklistov.

VHD

Verejná hromadná doprava

RCM

Rajecká cyklomagistrála

RD

Rajecká dolina

ŽK

Žilinský kraj

analytická část

východiská

Východiská

Rajecká dolina tvorí mikroregión s identickým názvom. Podľa administratívno-správneho členenia Slovenska spadá pod Žilinský samosprávny kraj a všetky obce sa nachádzajú v okrese Žilina.

Rajecká dolina sa tiahne od krajského mesta Žiliny smerom na juh až po obec Čičmany. Jej tvar definujú pohoria Malá Fatra z východu a Strážovské vrchy zo západu. Väčšina sídiel sa nachádza v najširšom,

takmer sedem kilometrov širokom údolí medzi poľami a pasienkami. V najužšom, ani nie 50 metrov širokom úseku, medzi sebou zvierajú svahy iba cestu. Žilinská kotlina je miestom spojenia troch dolín údolia Váhu – Horného Považia, Terchovskej doliny ústiacej priamo pod vrcholky Malej Fatry a Rajeckej doliny. Spomedzi troch vyššie spomenutých dolín má práve Rajecká dolina najkludnejší charakter – nevedie ňou diaľnica a nie je negatívne ovplyvnená cestovným ruchom.

Riešené územie

Pre účely diplomovej práce nie je presne vymedzená hranica riešeného územia, katastrálne územia jednotlivých obcí zaberajú aj značnú časť lesov, siahajúcich vysoko do vrchov Lúčanskej Malej Fatry a Strážovských vrchov. Vzhľadom k tomu, že účelom práce je navrhnúť novú Rajeckú cyklomagistrálu, návrh rieši územie, ktoré priamo nadväzuje na riekou Rajčianku v úseku medzi Rajcom a Žilinou. Pokrýva centrálné časti obcí a miest, cez ktoré prechádza železničná trať č. 126.

V smere zo Žiliny to sú: mestská časť Žiliny Bytčica, obce Lietavská Lúčka, Porúbka, Turie, mesto Rajecké Teplice a jeho časť Poluvsie, obce Stránske, Kónská, Kamenná Poruba, Kunerad, Zbyňov, Kľače, Jasenové a mesto Rajec.

V širších vzťahoch je koncepčne riešené prepojenie RCM na ostatné cyklomagistrály v Žilinskom kraji a kúpeľné mestá sverozápadného Slovenska.

Mestá a obce

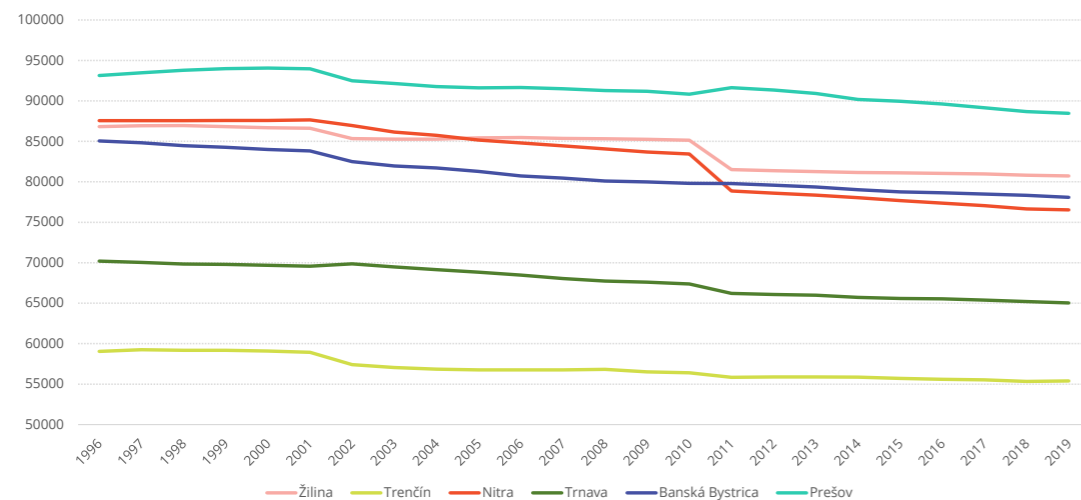
MČ/obec/mesto	Počet obyvateľov	Materská škola	Základná škola	Iná občianska vybavenosť
MČ Žiliny Bytčica	2043	X	-	SOŠ, futbalové ihrisko, pošta
Lietavská Lúčka	1840	X	X	ZUŠ, futbalové ihrisko, kultúrny dom, pošta
Porúbka	491	-	-	futbalové ihrisko, kultúrny dom
Turie	2021	X	X	futbalové ihrisko, airsoft, kultúrny dom, pošta
Rajecké Teplice	3020	X	X	ZUŠ, kúpele, kúpalisko, tenis, fitness centrum, zariadenie pre seniorov, kultúrny dom, múzeum, pošta
Stránske	860	X	X	kultúrny dom
Kónská	1846	X	X	futbalové ihrisko, kultúrny dom
Kamenná Poruba	1565	X	X	kultúrny dom, kultúrny dom, pošta
Kunerad	1037	X	-	futbalové ihrisko, kultúrny dom
Zbyňov	876	X	X	futbalové ihrisko, pošta
Kľače	420	-	-	pošta
Jasenové	620	X	X	kultúrny dom
Rajec	5782	X	X	gymnázium, ZUŠ, kúpalisko, športové ihriská, poliklinika, golfové ihrisko, múzeum, DSS, domov seniorov, pošta

*vo všetkých obciach a mestách je kostol a pohostinstvo, väčšinou formou krčmy

analytická část

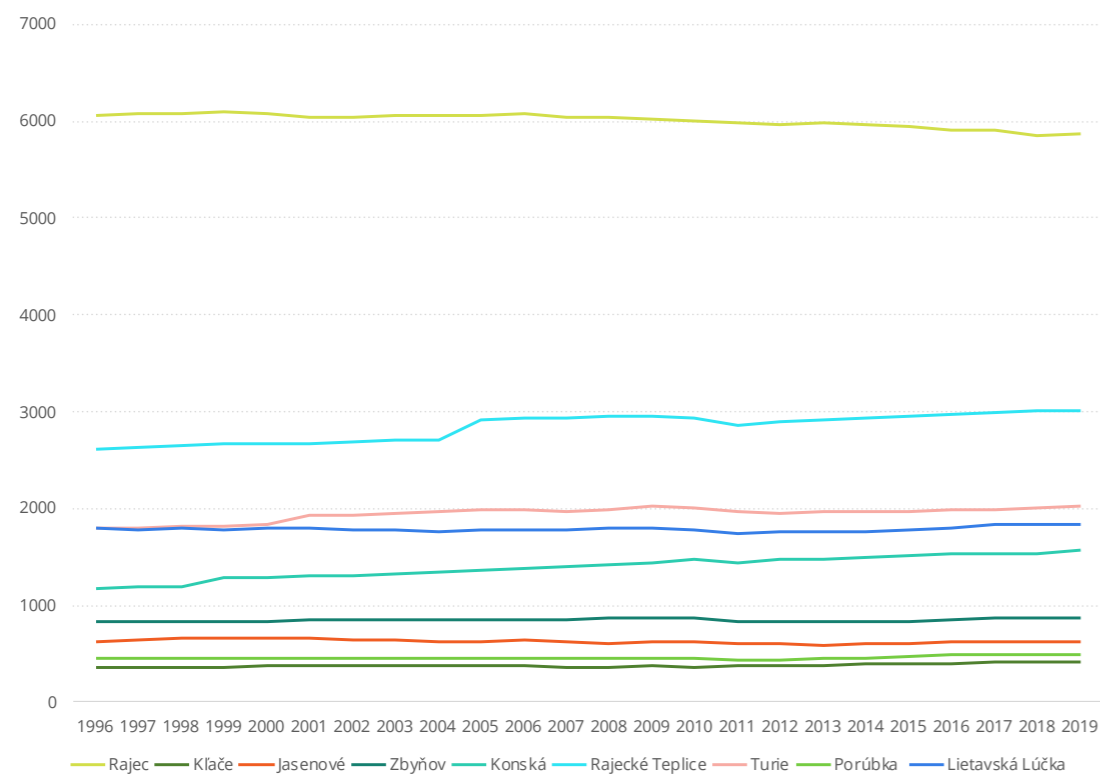
socio-demografické analýzy

Vývoj počtu obyvateľov v Žiline v porovnaní s ostatnými krajskými mestami (bez Bratislavy a Košíc) v rokoch 1996 – 2019

Graf č. 1, zdroj dát: Štatistický úrad SR

Vývoj počtu obyvateľov v obciach priliehajúcich Rajeckej cyklomagistrále v rokoch 1996 – 2019

Graf č. 2, zdroj dát: Štatistický úrad SR

Demografia

Ku dňu 31. 12. 2019 žilo vo vybraných obciach Rajeckej doliny 20 375 obyvateľov, čo predstavuje cca 13 % obyvateľstva Žilinského okresu. Tento podiel je od roku 1999 stabilný, zvýšil sa iba o 1 %.

Najviac obyvateľov žije v meste Rajec (5 782). Hustota obyvateľstva je približne 100 obyvateľov/km², čo je v porovnaní s celoslovenským priemerom mierne nižšia hodnota. Urbanizácia je pomerne nízka a väčšina ľudí žije na vidieku.

Graf vývoja počtu obyvateľov ukazuje, že za posledných 20 rokov je demografická situácia stabilná vo všetkých obciach, **dokonce demografická krivka mierne rastie.** Mierny nárast počtu obyvateľov v Rajeckých Tepliciach medzi rokmi 2004 a 2005 môže mať na svedomí rekonštrukcia a rozširovanie kúpeľov Rajecké Teplice, ktoré ponúkli nové pracovné príležitosti v meste.

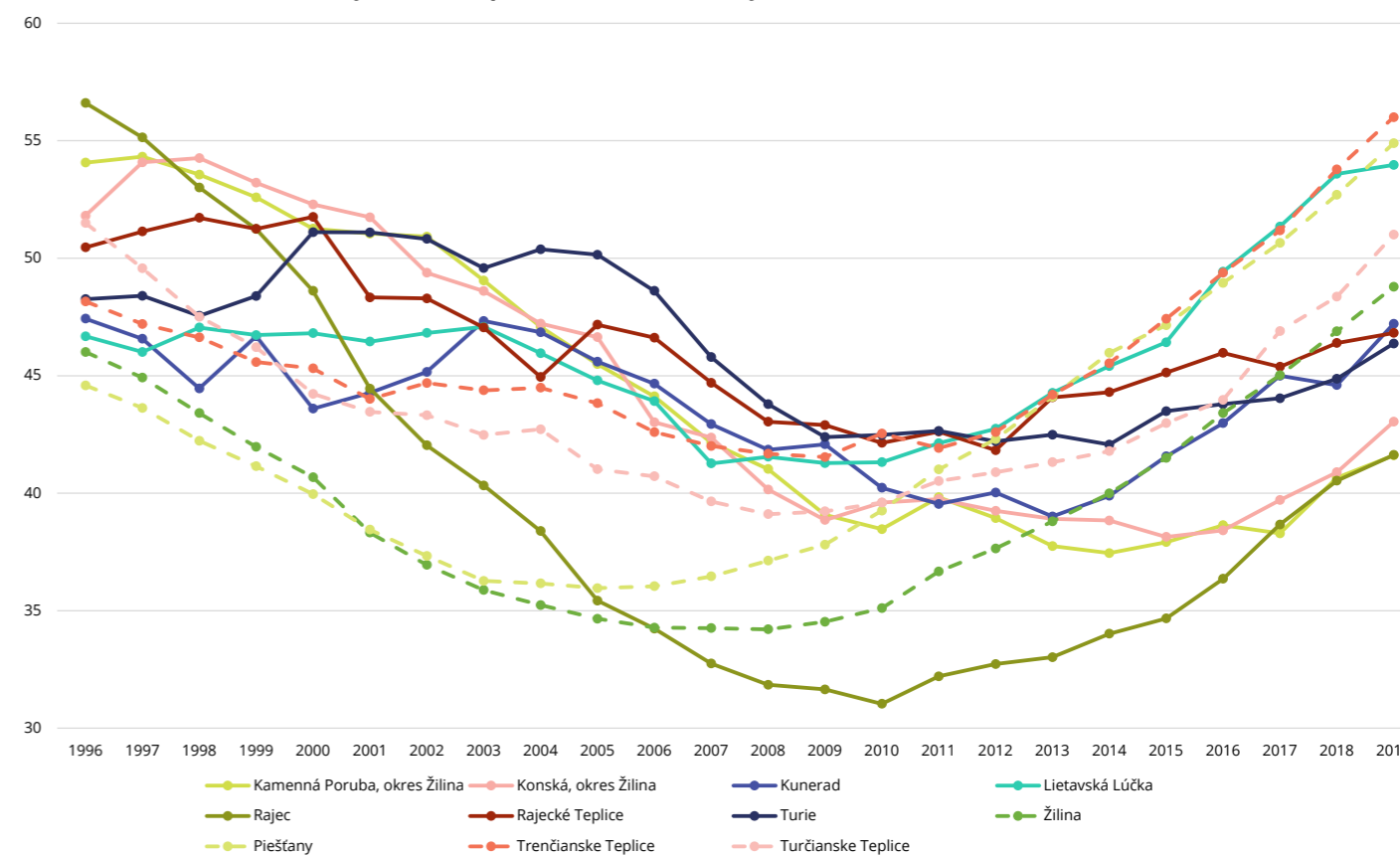
Celkový prírastok v obciach Rajeckej doliny je pozitívny a vyšší aj v porovnaní s krajským

mestom Žilinou, čo môže byť dôsledkom toho, že sa ľudia sťahujú práve z krajského mesta do jeho zázemia, najčastejšie kvôli túžbe žiť v rodinnom dome v blízkosti väčšieho mesta so skvelou občianskou vybavenosťou.

Aj keď je populácia vo vybraných obciach Rajeckej doliny viac-menej stabilná, tak **môžeme sledovať rastúci index ekonomického zaťaženia (počet osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku), čo odzrkadľuje všeobecne známy jav, že naša populácia starne.** Výraznejšie sa tento jav v riešenom území prejavuje vo väčších obciach.

Dôsledkom nárastu počtu obyvateľov Rajeckej doliny, ktorí zväčša dochádzajú za prácou do Žiliny, sa cesta I. triedy stáva preplnenou, veľký počet áut znečisťuje ovzdušie a hodnoty života v prírodnom prostredí sa vytrácajú.

Index ekonomického zaťaženia (počet osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku) vo vybraných obciach Rajeckej doliny (s viac ako 1000 obyvateľmi) v porovnaní s referenčnými obcami v rokoch 1996 – 2019

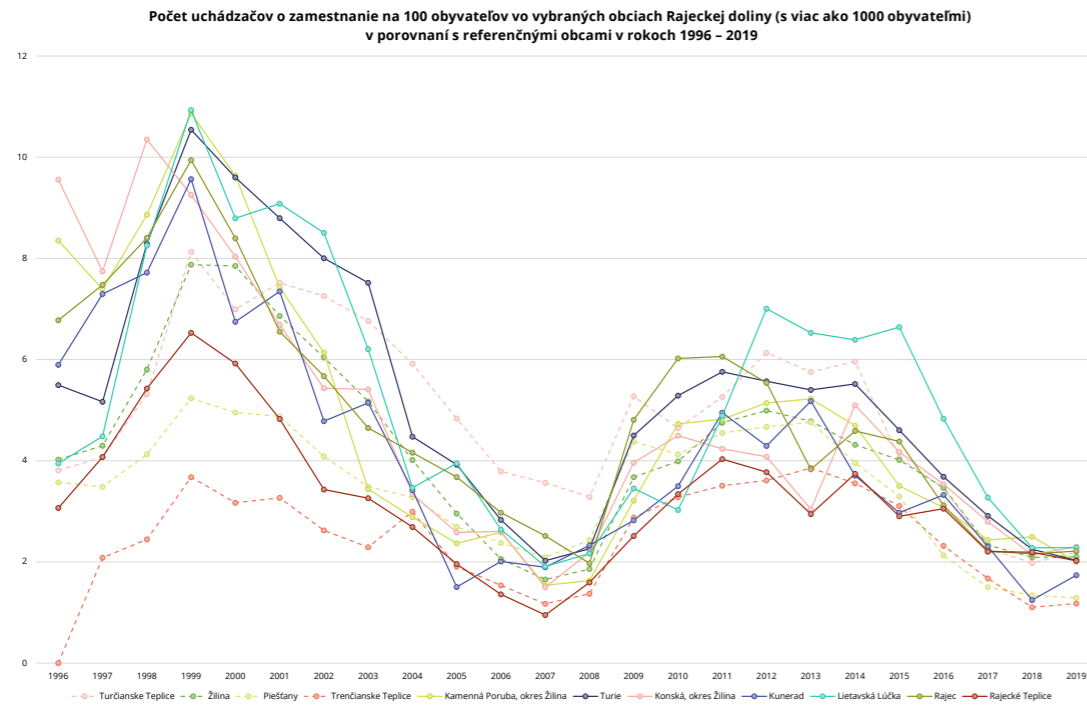

Graf č. 3, zdroj dát: Štatistický úrad SR

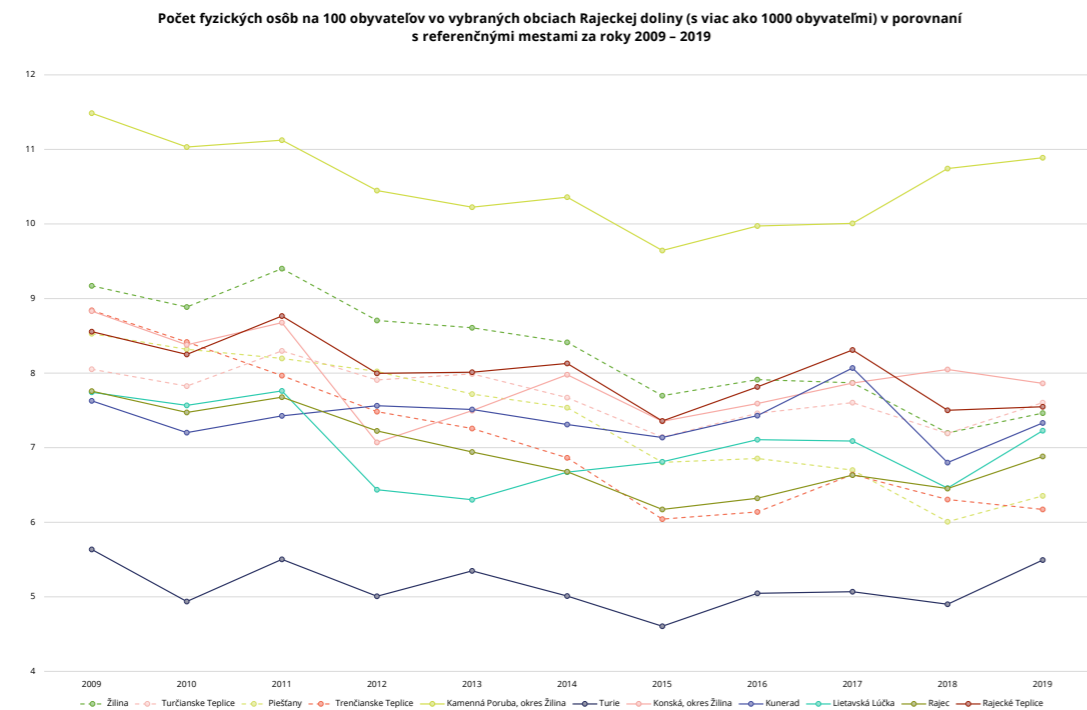
Socio-ekonomické deje

Nezamestnanosť vo vybraných obciach klesá po tom, ako vzrástla v dôsledku ekonomickej krízy. V porovnaní s referenčnými mestami a krajským mestom nie je badať žiadne výrazné rozdiely. Jednoznačne najväčší podiel fyzických osôb na 100 obyvateľov je v Kamennej Porube. V obci sa nachádza niekoľko drevovýrobných subjektov, pričom je bežnou praxou, že zamestnanci sú fyzické osoby. Z tohto

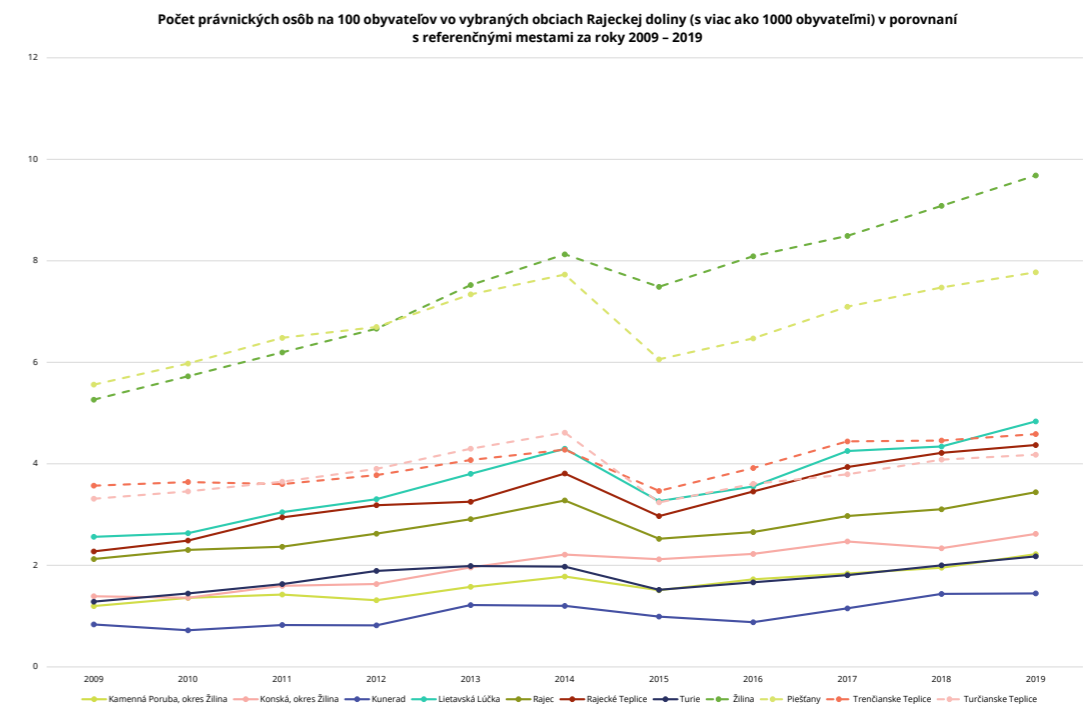
môžeme usúdiť, že obyvatelia Rajeckej doliny sú podnikaví, konkurujú krajskému mestu. Najvyšší počet právnických osôb je badať vo väčších obciach – Rajec, Rajecké Teplice a Lietavská Lúčka. V obci Kunerad, ktorá má najmenší počet obyvateľov spomedzi obcí s viac ako 1000 obyvateľmi (1037) je výrazne nižší počet fyzických aj právnických osôb.

Graf č. 4, zdroj dát: Štatistický úrad SR

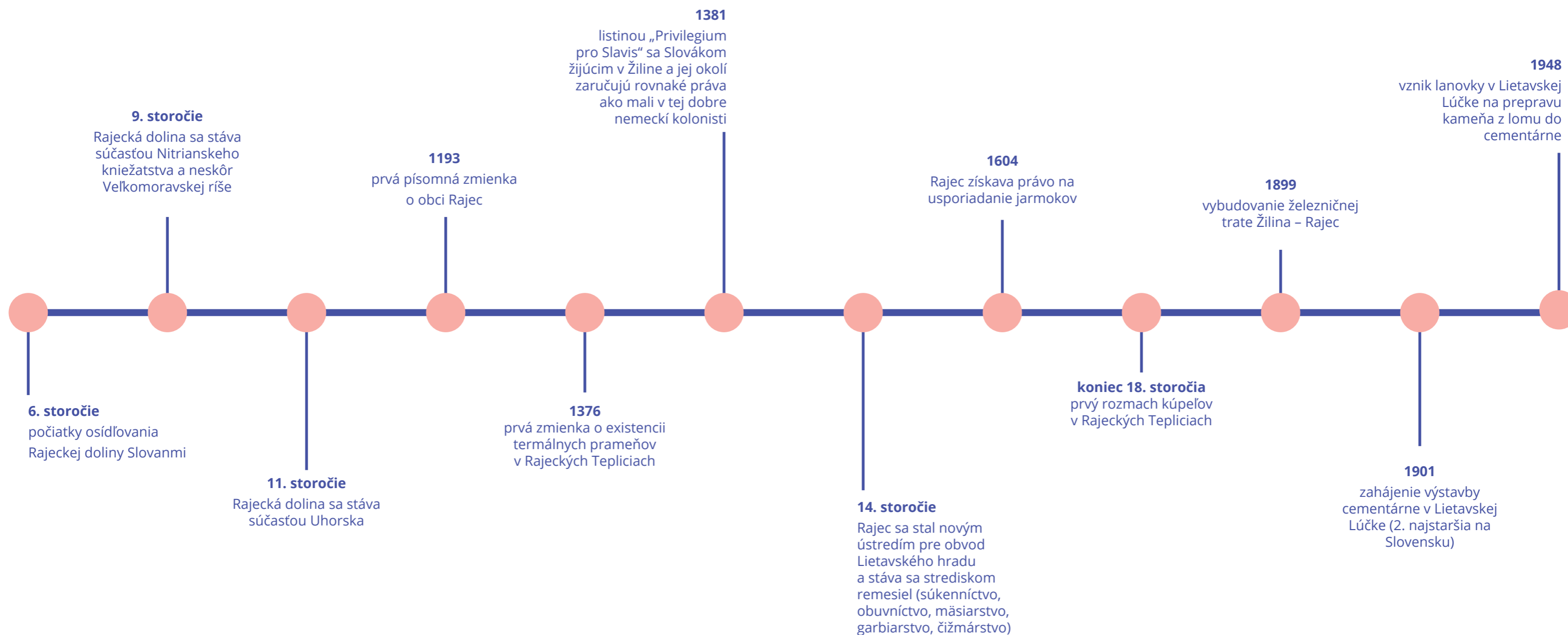
Graf č. 5, zdroj dát: Štatistický úrad SR

Graf č. 6, zdroj dát: Štatistický úrad SR

analytická časť

história

Mapa Rajeckej doliny, 19. storočie, zdroj: www.mapire.eu

Historický vývoj Rajeckej doliny v súvislosti s využitím územia

Pôvodné zameranie obcí bolo poľnohospodárske, spolu s ním, a chovom hovädzieho dobytku bol výraznou mierou zastúpený aj chov oviec – salašníctvo. Spracovateľské tovary akými boli drevo, poľnohospodárske plodiny, lesní zver a domáce zvieratá poskytovali základ pre ich ďalšie spracovanie a tým sa postupne vyprofilovali do profesií, ktoré poskytovali obyvateľom spôsob ich obživy.

Najvýznamnejšie remeslá v priebehu histórie Rajeckej doliny boli **súkenníctvo, garbiarstvo** (známe rajecké čižmy "kordovánky" z červenej kože so zelenými vložkami), **mäsiarstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo, kožušníctvo, pivovarníctvo, obuvníctvo, rezbárstvo, včelárstvo.**

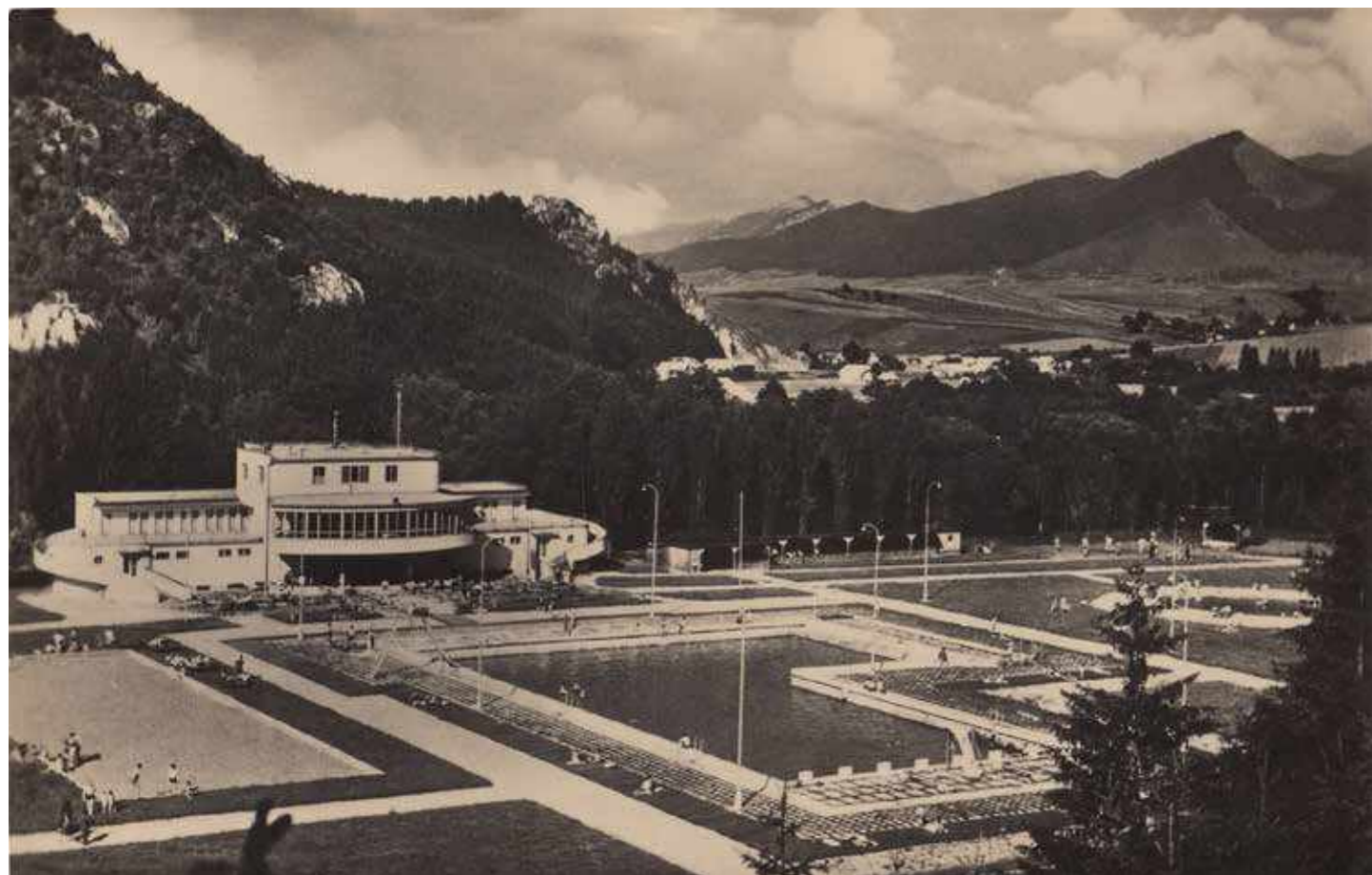
Pohľad na Rajec, zdroj: www.rajec.info.sk

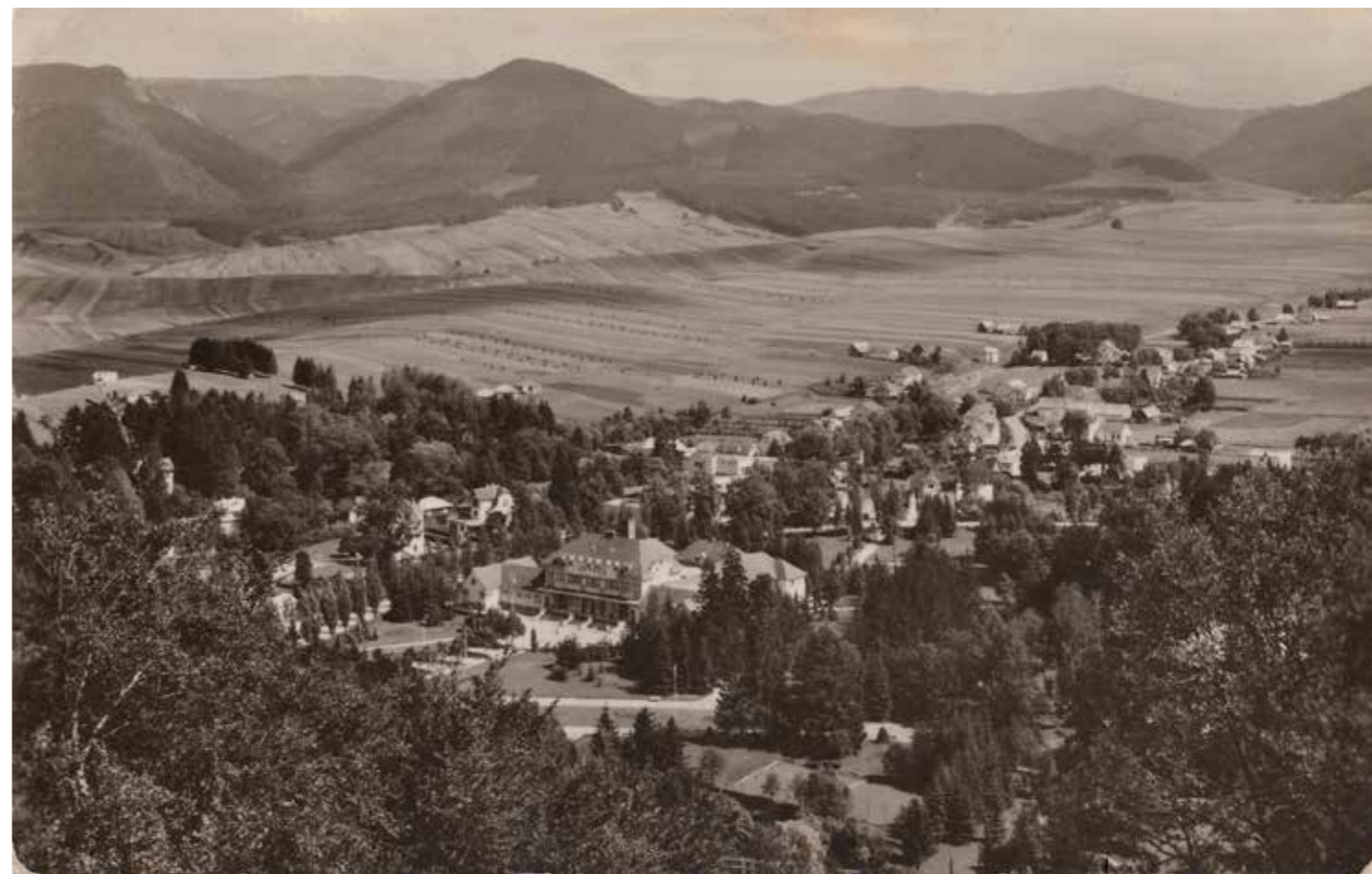
Obec Porúbka očami maliara Thomasa Endera, zdroj: www.obecporubka.sk

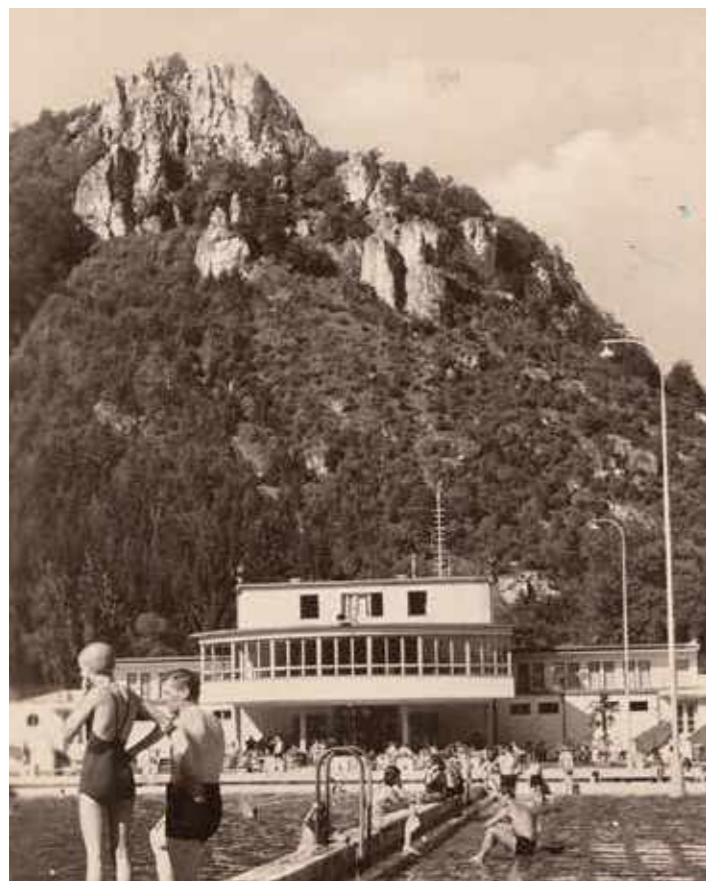
Obec Porúbka očami maliara Thomasa Endera, zdroj: www.obecporubka.sk

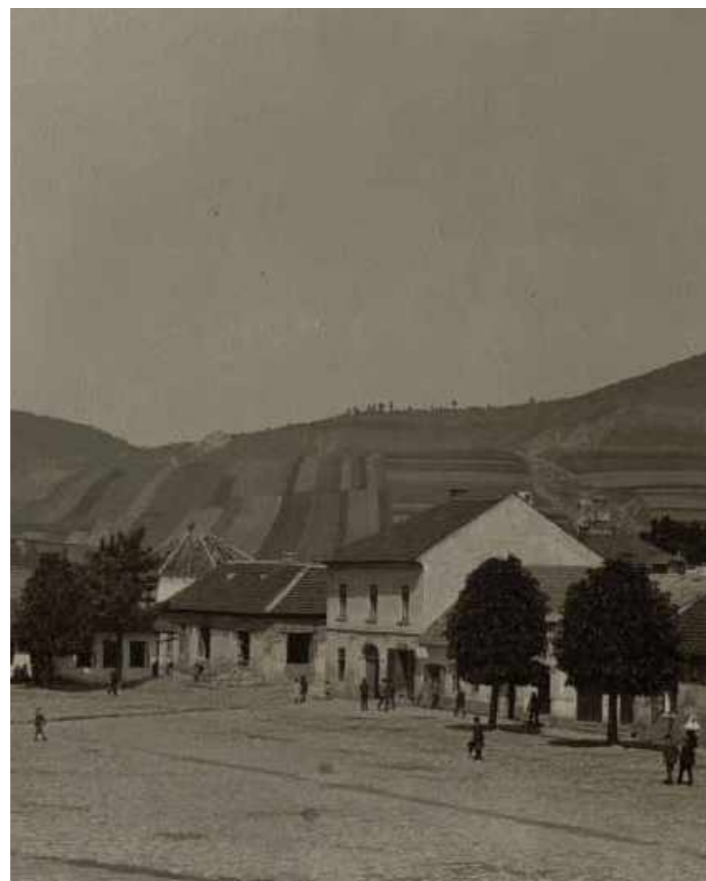
Kúpele Rajecké Teplice, zdroj: www.historicke-pohladnice.blogspot.com

Kúpele Rajecké Teplice, zdroj: www.historicke-pohladnice.blogspot.com

Kúpalisko Rajecké Teplice, zdroj: www.historicke-pohladnice.blogspot.sk

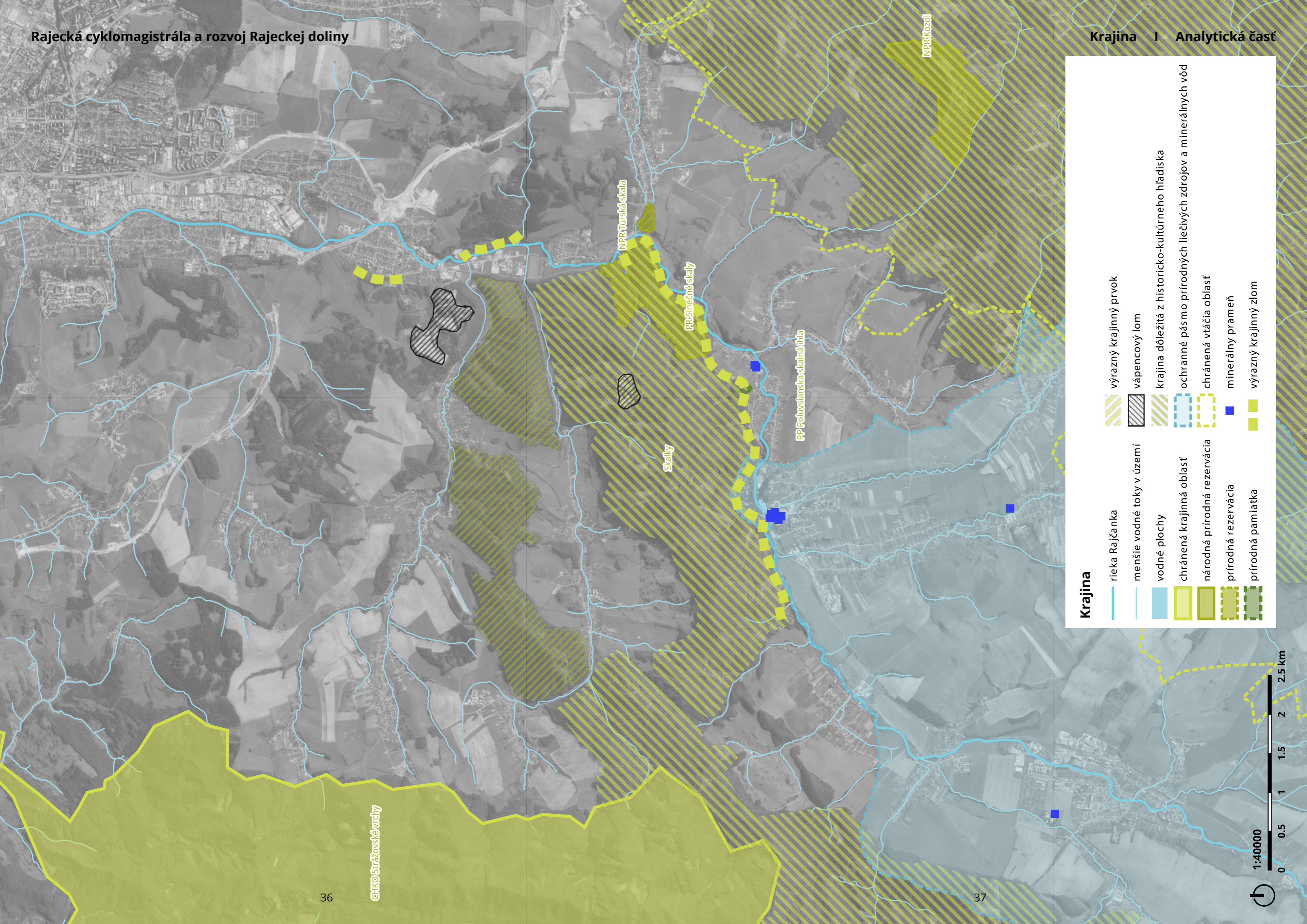
Pohľad z námestia v Rajci smerom na severozápad, zdroj: www.historicke-pohladnice.blogspot.sk

Pohľad na Rajec, zdroj: www.rajec.info.sk

analytická část

krajina

Krajina

- rieka Rajčanka
- menšie vodné toky v území
- vodné plochy
- chránená krajinná oblasť
- národná prírodná rezervácia
- prírodná rezervácia
- prírodná pamiatka

- výrazný krajinný prvok
- vápencový lom
- krajina dôležitá z historicko-kultúrneho hľadiska
- ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov a minerálnych vôd
- chránená vtáčia oblasť
- minerálny prameň
- výrazný krajinný zlom

analytická část

dopravná infrastruktúra

Analýza dopravných systémov

Cestná doprava

Cestná doprava je najdôležitejším a najfrekventovanejším druhom dopravy územia Rajeckej doliny, ktorej územím prechádzajú komunikácie regionálneho až medzinárodného významu.

Základnú os kostry cestnej siete tvorí cesta I. triedy I/64, ktorá začína v Žiline a prechádza cez Lietavskú Lúčku, Porúbku, Poluvsie, Rajecké Teplice, Kónskú, Kľače a Rajec. Ďalej pokračuje za hranice mikroregiónu na trase Prievidza, Topoľčany, Nové Zámky, Šahy do Maďarska. Cesta plní dopravnú, ale aj zbernú funkciu tým, že privádza dopravu na vonkajšiu cestnú sieť. Je hlavným nositeľom trás verejnej hromadnej dopravy. Súčasne predstavuje pre cestu I. triedy značné zaťaženie. V priemere za rok prejde týmto úsekom 2000 – 3000 áut denne. V Rajci sa na cestu I/64 napája cesta II. triedy II/517, ktorá spája Rajec s Veľkou Čiernou a pokračuje do Považskej Bystrice. Početné cesty III. triedy spájajú cestu I/64 s vidieckymi sídlami nachádzajúcimi sa mimo tejto dopravnej tepny a zároveň cez obce Turie, Višňové a Rosina vytvárajú od obce Porúbka alternatívne spojenie s mestom Žilina. Povrch všetkých spomínaných ciest je asfaltový. Celkový technický stav cesty I/64 nezodpovedá normatívnym parametrom ciest I. a II. triedy. Za nedostatočnú, s ohľadom na význam a frekvenciu dopravy, sa pokladá hlavne šírka tejto komunikácie (šírka cesty je 7,5 – 9 m, cesty I. triedy by mali byť široké aspoň 9,5 m) a zlý stav jej povrchu.

Cestná doprava sa výrazne koncentruje v okolí Lietavskej Lúčky a Rajeckých Teplíc. Silná koncentrácia dopravy je aj v okolí Rajca, čo zapríčiňuje najmä prevádzka spoločnosti Kofola, alokácia Slovenského betlehemu, baziliky, chatovej osady a lyžiarskeho strediska, všetko v obci Rajecká Lesná.

Momentálne stále pokračujú práce na dobudovaní diaľničného úseku D1 Hričovské Podhradie – Žilina – Martin a úseku diaľnice D3 Hričovské Podhradie – Žilina – Kysucké Nové Mesto. Trasa diaľnice D1 priečne pretne oblasť medzi Žilinou a Rajeckou dolinou v katastrálnom území obce Lietavská Lúčka. Komplikácie na úseku Dubná Skala – Lietavská Lúčka spôsobuje výstavba momentálne najdlhšieho tunela na Slovensku – tunela Višňové, ktorý prechádza popod masív Malej Fatry, jej Lúčanskej časti. Na realizáciu týchto diaľničných úsekov nadväzuje výstavba preložky cesty I/64 v jej úseku Porúbka – Lietavská Lúčka – Žilina, ktorou sa výrazne zmení frekvencia dopravy na terajšom úseku tejto cesty. Na túto preložku je už vypracovaná dokumentácia na realizáciu stavby.

Slovenská správa ciest pripravila štúdiu uskutočniteľnosti (ŠU) pre modernizáciu cesty I/64 medzi Topoľčanmi a Žilinou. Projekt je rozdelený na 9 samostatných úsekov v rôznych štádiách prípravy. ŠU posudzuje pri každom úseku dve alternatívy: obvykle modernizáciu pôvodnej cesty a novú preložku a jej súčasťou sú aj návrhy na prebudovanie niektorých železničných priecostí na mimoúrovňové. Súčasťou

modernizácie je aj obchvat Kľačí, Rajca a Šuje, na ktorý bola spracovaná dokumentácia pre územné rozhodnutie.

Železničná doprava

Železničná doprava je na území Rajeckej doliny zastúpená neelektrifikovanou železničnou traťou č. 126 zabezpečujúcou spojenie medzi Žilinou a Rajcom, so zastávkami Žilina-hlavná stanica, Žilina-Záriečie, Žilina-Solinky, Žilina-Bytčica, Lietavská Lúčka, Porúbka, Poluvsie, Rajecké Teplice, Kónská, Zbyňov, Kľače a Rajec. Vlak premávajúci na tejto trati sa ľudovo nazýva "Rajecká Anča".

Dopravné spojenie je realizované ôsmymi spojmi denne. Železničná trať je na väčšine územia jednokoľajová, vlaky idúce v opačných smeroch sa musia čakať a obchádzať v Lietavskej Lúčke. Železnica slúži na osobnú, ale aj nákladnú dopravu – trať sa využíva aj na prepravu cementu z cementárne v Lietavskej Lúčke. Železničná trať č. 126 má regionálny význam. Najbližšou železničnou stanicou celoslovenského a medzinárodného významu je stanica Žilina-hlavná stanica.

Letecká doprava

Letecká doprava nie je na území Rajeckej doliny priamo zastúpená. Najbližšie verejné letisko je na území obce Dolný Hričov a prevádzkuje ho spoločnosť Letisková spoločnosť Žilina a. s. Letisko Žilina je v súčasnosti využívané pre leteckú dopravu slovenských a zahraničných leteckých spoločností, najmä však pre lety firemných a súkromných lietadiel, letecký výcvik a športové lietanie, sanitné lety, špeciálne letecké práce a činnosť letectva Ozbroyených síl SR.

Ďalšie letisko v blízkosti Rajeckej doliny sa nachádza v obci Višňové, prístupné je cez poľnohospodársky areál vo Višňovom alebo obec Rosina, juhovýchodne od Žiliny. V minulosti bolo letisko využívané najmä na poľnohospodárske práce, slúžilo tiež na nácvik priblíženia, pristátia a vzletu pilotov Vysoké školy dopravy a spojov Žilinskej univerzity. V súčasnosti slúži najmä na motoristické zrazy a podujatia, nácvik vodičov i pilotov.

Lodná doprava

Na území Rajeckej doliny nie je zastúpená, nakoľko rieka Rajčianka nie je splavná.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava a cykloturistika zaznamenali v poslednom období nárast priaznivcov, čo sa dorazilo aj v objavení prvých čisto cyklistických trás na území Rajeckej doliny, avšak cyklistická infraštruktúra nie je naprieč územím doliny dobudovaná, pričom v samotnom území Rajeckej doliny, ako aj v jeho okolí je veľké množstvo vedľajších, poľných či lesných ciest a chodníkov vedúcich prírodou alebo aj obcami, čo tvorí ideálne podmienky pre cykloturistiku.

Väčšina existujúcich cyklistických trás vedie po nespevnených povrchoch lúk a lesov, po spevnených cestách vedú iba ich fragmenty.

Územím Rajeckej doliny momentálne vedie jedna cyklomagistrála – Rajecká cyklomagistrála. Jej trasa začína v Žiline v mestskej časti Solinky a ďalej pokračuje cez žilinský Lesopark cez obce Rosina, Višňové, Turie, v Porúbke sa napája na cestu I/64, po ktorej pokračuje až do Rajeckých Teplíc, z tade sa odpája do Kónskej a Kamennej Poruby, prechádza Rajcom a Veľkou Čiernou, kde opúšťa Rajeckú dolinu a pokračuje až do Považskej Bystrice. Väčšina tejto cyklotrasy vedie cez lúky a lesy, jej povrch je vhodný skôr na športovú cyklistiku na horských bicykloch. Práve aj z tohto dôvodu sa vytýčila trasa novej Rajeckej cyklomagistrály, ktorej predbežná trasa vedie približne v celej svojej dĺžke pozdĺž železničnej trate Žilina – Rajec a jej povrch by bol spevnený v celej svojej dĺžke, umožňujúc tak

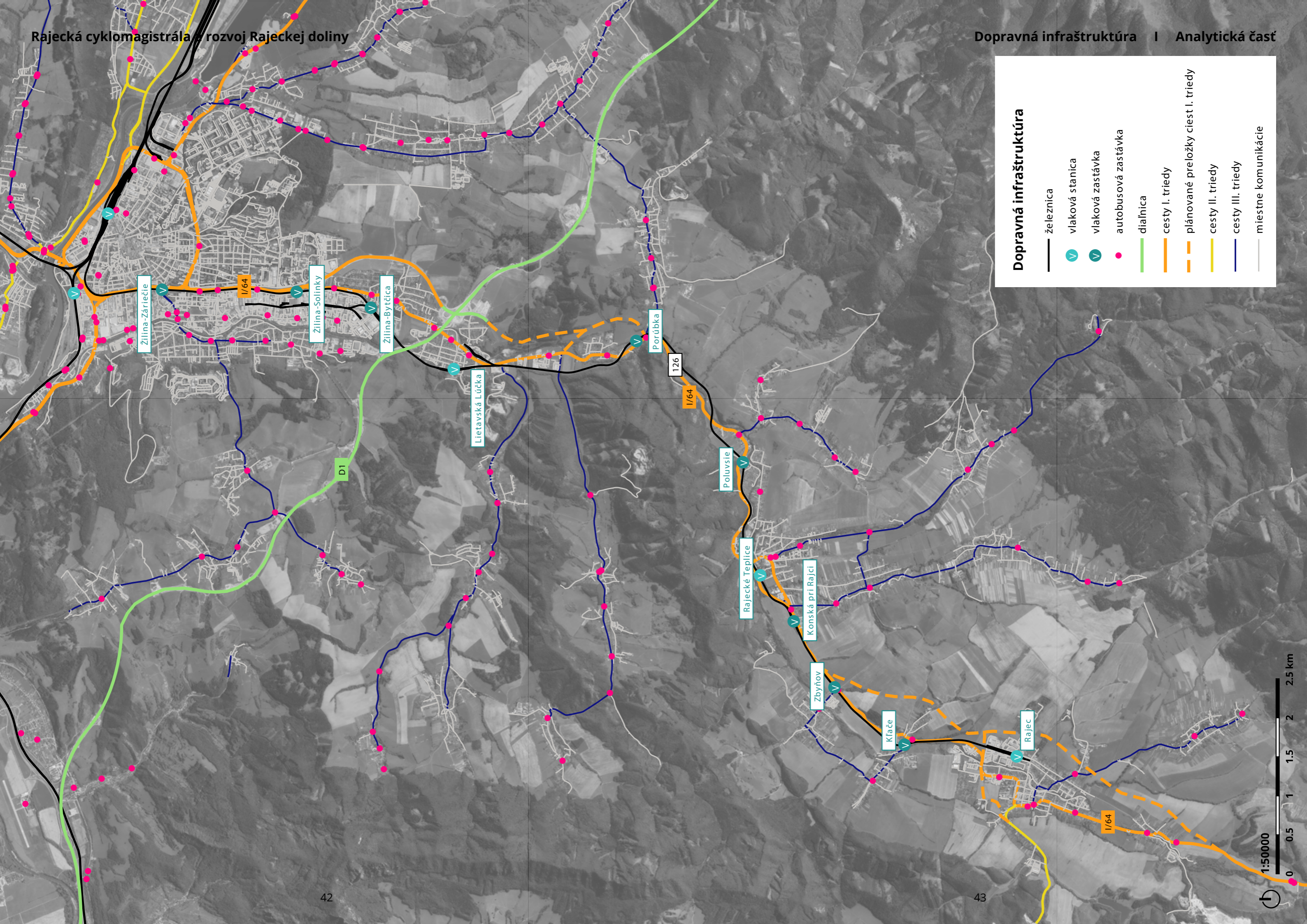
jej širšie využitie pestrou škálou používateľov (okrem cestných cyklistov aj cykloturistov, korčuliarov, ľudí na elektrických kolobežkách a pod.). Pre tento projekt bolo vydané územné rozhodnutie. Celková dĺžka magistrály by mala mať viac ako 14 km a bude tvorená z nasledujúcich koridorov: Žilina, Lietavská Lúčka, Porúbka, Poluvsie a Rajecké Teplice. Trasa sa bude začínať pri železničnej stanici Žilina-Záriečie a končiť na miestnej komunikácii – ulici Staničná pri autobusovej a železničnej stanici Rajecké Teplice. Okrem hlavnej trasy je v projekte navrhnutá aj vedľajšia trasa, ktorá povedie z Lietavskej Lúčky k hradu Lietava. Celková dĺžka vedľajšej trasy je takmer 3,5 km. Koniec tejto trasy je na kopci pri turistickom chodníku smerom na hrad. Vedľajšia trasa bude v projekte riešená iba cykloturistickým značením, bez stavebných úprav povrchu. Na hlavnej trase je navrhnutých 9 lávok ponad vodný tok Rajčianka a 5 odpočívadiel.

Cesta I/64, pohľad na železničnú zastávku Poluvsie v smere z Rajeckých Teplíc

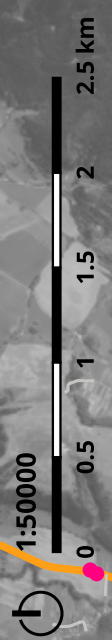

Železničná stanica v Rajci a známa "Rajecká Anča"

Dopravná infraštruktúra

- železnica
- vlaková stanica
- vlaková zastávka
- autobusová zastávka
- diaľnica
- cesty I. triedy
- plánované preložky ciest I. triedy
- cesty II. triedy
- cesty III. triedy
- miestne komunikácie

analytická část

cyklistická infrastruktúra

Cyklistická infraštruktúra a témy rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky

Rajecká dolina je obľúbeným miestom rekreácie najmä obyvateľov zo Žiliny a jej okolia. Cyklistické trasy s asfaltovým povrchom, ktoré dolinou vedú nie sú navzájom previazané, niektoré úseky sú krátke a nelogicky alebo vôbec napojené na okolné sídla.

Trasa cyklotrasy, ktorá je momentálne značená ako Rajecká cyklomagistrála vedie v mnohých úsekoch v hlavnom dopravnom priestore cesty I. triedy bez akejkoľvek segregácie cyklistov od automobilovej dopravy. Vôbec nie je využitý potenciál železničného

koridoru alebo okolia rieky Rajčianky, ako to býva zvykom pri cyklistických magistrálach.

Rajecká dolina je skvelým miestom pre MTB cyklistiku, po lesných zväžniciach a lúkach vedú cyklotrasy s nespevneným povrchom. Lesy nad obcami Stránske a Kunerad sú popretkávané singletrekami. Väčšina z nich je prístupná z rekreačnej oblasti v Kunerade. V tejto lokalite je potenciál pre vznik MTB parku so zázemím umiestneným v dobrej dostupnosti nástupných bodov singletrekov.

Cyklodoprava

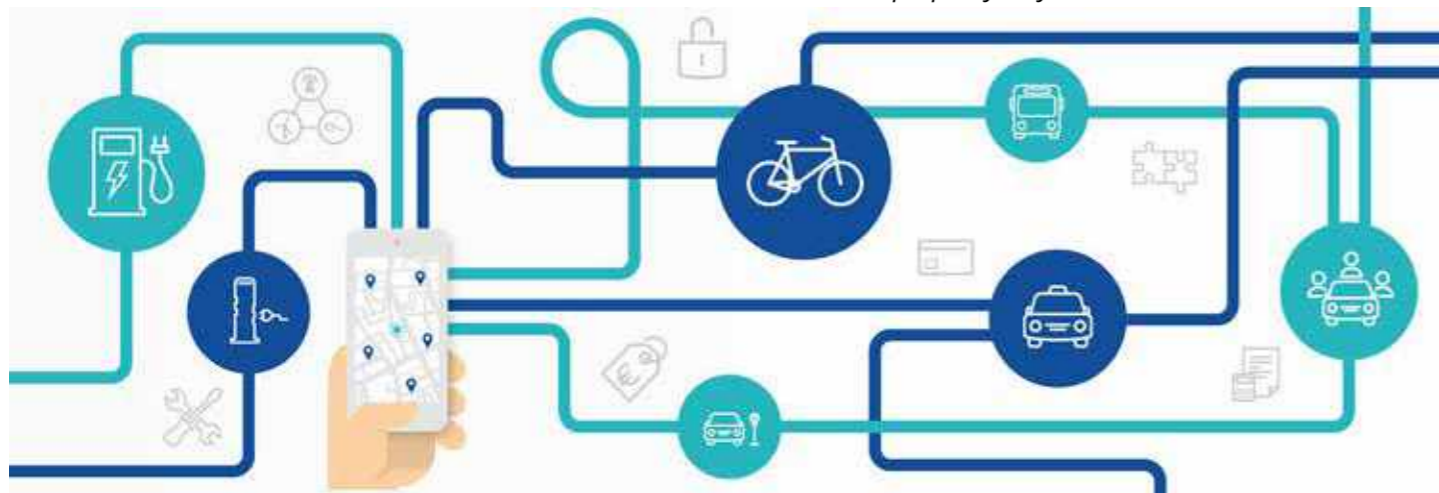
Kombinácia prepravy bicykel-vlak

Multimodalita

Kombinácia prepravy bicykel-vlak

Koncept "Mobility as a Service"

Cyklopoint

MTB park

Singletreky

Cykloturistika

Každodenná a víkendová rekreácia

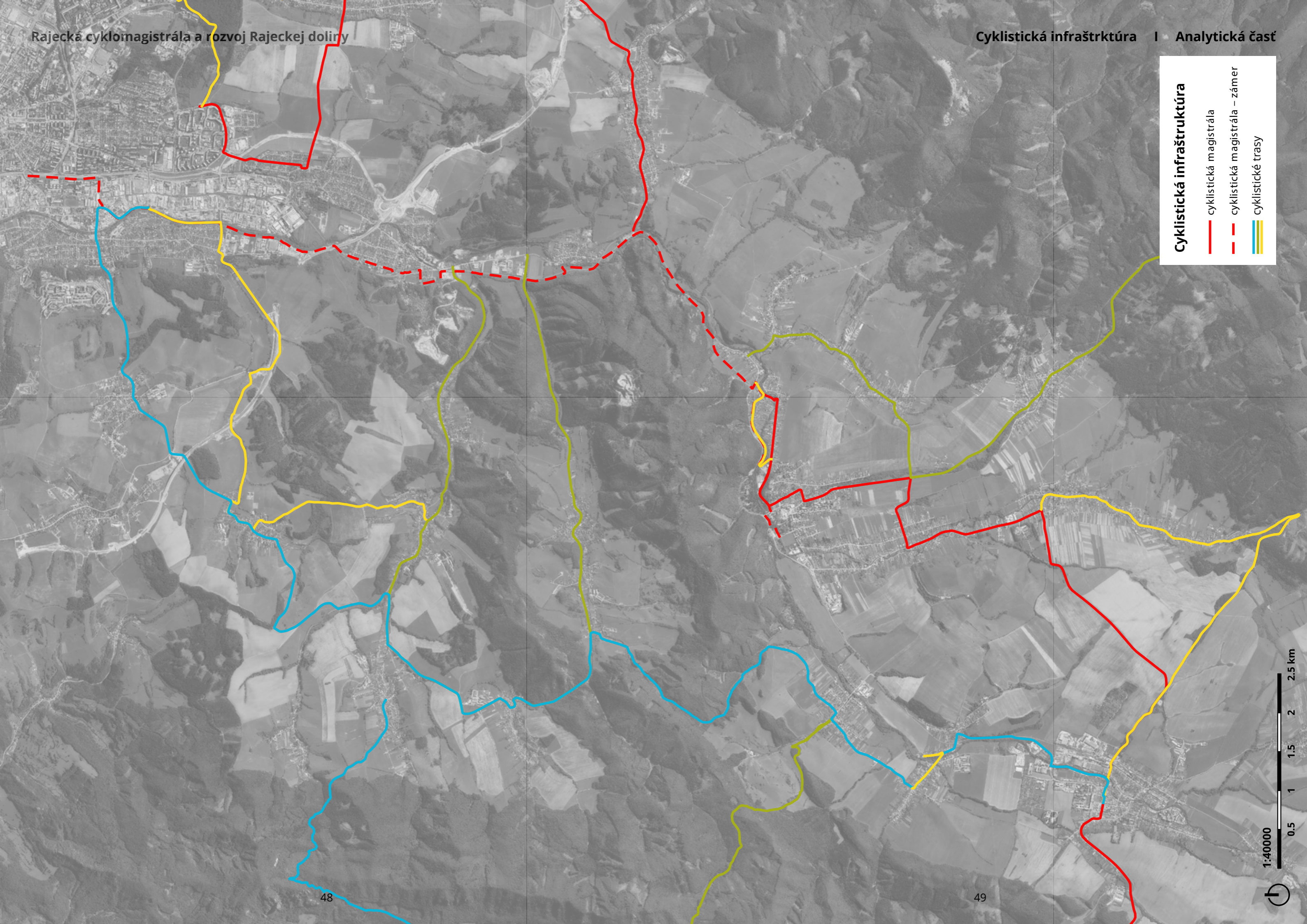
Regionálna sieť zdieľaných bicyklov

Ubytovanie prívetivé k cyklistom

Cyklistická infraštruktúra

- cyklistická magistrála
- - - cyklistická magistrála – zámer
- ||| cyklistické trasy

analytická část

atraktivity cestovního ruchu